Sendikal Örgütlenme Nedenleri Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Sendikal Örgütlenme Nedenleri Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=30089

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Sendikal Örgütlenme Nedenleri Ölçe?i (SÖNÖ), çal??anlar?n sendikalara üye olma veya sendikal faaliyetlere kat?lma motivasyonlar?n? ve alt?nda yatan nedenleri ölçmek amac?yla geli?tirilmi? bir psikometrik araçt?r. Bu ölçek, özellikle Türkiye ba?lam?nda, bireyleri sendikal Sendikal Örgütlenme sürecine iten temel faktörleri belirlemeyi hedefler. Ölçek, 2020 y?l?nda U?urlu ve Arslan taraf?ndan yap?lan geçerlik ve güvenirlik çal??mas? sonucunda literatüre kazand?r?lm??t?r.

Ölçek, toplam 15 maddeden ve üç ana alt boyuttan olu?maktad?r: Maddi ve Sosyal ?stekler, Duygusal Etki ile Ki?isel ve Mesleki Geli?im. 5'li Likert tipi derecelendirme sistemi kullan?larak yan?tlanmaktad?r. Bu yap?, sendikal kat?l?m?n sadece ekonomik gerekliliklerden de?il, ayn? zamanda sosyal destek ve ki?isel tatmin gibi psikolojik faktörlerden de kaynakland???n? ortaya koymaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Sendikal Örgütlenme, Sendika Üyeli?i, Çal??an Motivasyonu, Örgütlenme Nedenleri, Psikometrik Ölçek, Sosyal ?stekler, Türkiye

Yazarlar

Celal Teyyar U?URLU, Cihan ARSLAN

Amaç

Bu ölçe?in temel amac?, çal??anlar?n sendikalara kat?lma kararlar?n?n ard?ndaki itici güçleri sistematik ve bilimsel bir yöntemle tespit etmektir. Türkiye'deki i?gücünün sendikalara yönelme e?ilimlerini ve bu e?ilimi belirleyen spesifik motivasyon kaynaklar?n? ölçmek, ölçe?in birincil hedefidir.

Ölçek, ara?t?rmac?lara ve sendika yöneticilerine, çal??anlar?n ihtiyaçlar?n? daha iyi anlamalar? ve sendikal faaliyetleri bu ihtiyaçlara göre ?ekillendirmeleri için gerekli verileri sa?lamaktad?r. Böylece, sendikal aktivizmin art?r?lmas?na yönelik stratejilerin geli?tirilmesine katk?da bulunur.

Yap?

Sendikal Örgütlenme Nedenleri Ölçe?i, sendikal kat?l?m? tetikleyen üç temel motivasyonel yap?y? ölçmektedir. Bu yap?lar, çal??anlar?n sendikadan beklentilerini ve sendikan?n birey üzerindeki etkilerini kapsamaktad?r. Ölçek, bu motivasyonlar? hem rasyonel (maddi, mesleki) hem de duygusal (sosyal, psikolojik) düzeyde ele al?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ölçe?in ölçtü?ü üç alt boyut ?unlard?r: **Maddi ve Sosyal ?stekler** (ücret, çal??ma ko?ullar? ve sosyal güvence beklentileri), **Duygusal Etki** (sendikan?n aidiyet, dayan??ma ve stres azaltma gibi psikolojik faydalar?) ve **Ki?isel ve Mesleki Geli?im** (e?itim, kariyer f?rsatlar? ve yetkinlik art?rma beklentileri).

Geçerlik

Ölçe?in yap? geçerli?i, faktör analizi teknikleri kullan?larak incelenmi?tir. Yap?lan analizlerde, veri setinin faktör analizi için uygunlu?u de?erlendirilmi?tir. Bu ba?lamda, **Kaiser-Meyer-Olkin (KMO)** örneklem yeterlili?i de?eri .876 olarak bulunmu?tur. .80 ve üzeri de?erler, verinin faktör analizi için mükemmel düzeyde uygun oldu?unu göstermektedir.

Ayr?ca, verilerin çok de?i?kenli normal da??l?ma uygunlu?unu test eden Bartlett's Test of Sphericity de?eri 1749.577 olarak ve bu de?erin anlaml?l?k düzeyi (p) .000 olarak tespit edilmi?tir. Bu sonuçlar, de?i?kenler aras?ndaki korelasyon matrisinin faktör analizi için uygun oldu?unu ve ölçe?in yap? geçerli?inin güçlü oldu?unu teyit etmektedir.

Güvenirlik

Ölçe?in iç tutarl?l???, **Cronbach Alpha** güvenirlik katsay?s? ile de?erlendirilmi?tir. Ölçe?in bütün olarak hesaplanan Cronbach Alpha katsay?s? .888 bulunmu?tur. Bu de?er, ölçe?in yüksek düzeyde iç tutarl?l??a sahip oldu?unu ve maddelerin ayn? yap?y? ölçme konusunda ba?ar?l? oldu?unu göstermektedir.

Genellikle .70 ve üzeri Cronbach Alpha de?erleri kabul edilebilir olarak de?erlendirilirken, .888 gibi yüksek bir de?er, Sendikal Örgütlenme Nedenleri Ölçe?i'nin psikometrik aç?dan oldukça güvenilir bir araç oldu?unu ortaya koymaktad?r.

Faktör Analizi

Ölçek, aç?mlay?c? faktör analizi (AFA) sonucunda 15 madde ve 3 alt boyuttan olu?an bir yap? sergilemi?tir. Bu üç faktör, sendikal örgütlenme motivasyonlar?n?n heterojen yap?s?n? temsil etmektedir.

Alt boyutlar?n madde say?lar? ve faktör yükleri a?a??daki gibi da??lm??t?r:

Maddi ve Sosyal ?stekler: Bu alt boyut 4 maddeden olu?maktad?r ve genellikle ücret, sosyal haklar ve i? güvencesi gibi somut faydalar? içermektedir.
Duygusal Etki: Bu alt boyut 6 maddeden olu?maktad?r ve bireyin sendika yoluyla elde etti?i psikolojik destek, dayan??ma hissi ve aidiyet duygusunu ölçmektedir.
Ki?isel ve Mesleki Geli?im: Bu alt boyut 5 maddeden olu?maktad?r ve sendikan?n sundu?u

ARABPSYCHOLOGY.COM

e?itim, kariyer f?rsatlar? ve ki?isel yetkinliklerin art?r?lmas?na yönelik beklentileri kapsamaktad?r.

Araç

Test Türü: Geli?tirme (Ölçek Geli?tirme Çal??mas?)

Format: Kendini De?erlendirme Ölçe?i (Anket Formu)

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Çal??anlar (Sendikal? veya sendikas?z, sendikaya üye olma potansiyeli ta??yan yeti?kin i?gücü)

Ya? Grubu: Yeti?kin (Çal??ma hayat?ndaki bireyler)

Popülasyon Detaylar?: Orijinal geçerlik ve güvenirlik çal??mas?nda kullan?lan örneklem, Türkiye'deki çe?itli sektörlerde çal??an bireylerden olu?maktad?r.

Test Metodolojisi: 5'li Likert tipi derecelendirme kullan?lm??t?r. Seçenekler 1="Kesinlikle Kat?lm?yorum" ile 5="Kesinlikle Kat?l?yorum" aras?nda de?i?mektedir. Yüksek puanlar, ilgili motivasyon faktörünün sendikal örgütlenme karar?nda daha etkili oldu?unu gösterir.

Anahtar Kelimeler

Sendikal Motivasyon, ??çi Haklar?, KMO, Bartlett's Test of Sphericity, Güvenirlik Katsay?s?, ??çi Sendikalar?

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Mevcut De?il

Ba?l?l?k E-posta Adresleri: celalteyyar@gmail.com (Sorumlu Yazar)

Yaz??ma Adresi: Yaz??ma adresi kaynakta belirtilmemi?tir. Sorumlu yazar?n e-posta adresi üzerinden ileti?im kurulabilir.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

?zinler ve Kullan?m Ücreti: Ölçe?in ticari olmayan akademik ara?t?rmalarda kullan?m? için yazar ile ileti?ime geçilmesi tavsiye edilir. Kullan?m ücretine dair bilgi kaynakta belirtilmemi?tir.

Test Y?l?: 2020 (Geçerlik ve Güvenirlik Çal??mas?n?n Yay?mland??? Y?l)

ARABPSYCHOLOGY.COM

Kaynakça

U?urlu, C. T., & Arslan, C. (2020). Sendikal Örgütlenme Nedenleri Ölçe?i: Geçerlik ve Güvenirlik Çal??mas?. *Electronic Journal of Social Sciences, 19*(74).

?lgili makalenin tam metnine a?a??daki linkten ula??labilir: dergipark.org.tr

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? burada indirilebilir: sendikal-orgutlenme-nedenleri-olcegi-toad.pdf

Sendikal Örgütlenme Nedenleri Ölçe?i Maddeleri

Sendikal Örgütlenme Nedenleri Ölçe?i, toplamda 15 maddeden olu?makta olup, bu maddeler a?a??da belirtilen üç alt boyutta gruplanm??t?r:

Maddi ve Sosyal ?stekler (4 madde)
Duygusal Etki (6 madde)
Ki?isel ve Mesleki Geli?im (5 madde)

Derecelendirme 5'li Likert tipi format?nda olup, (1=Kesinlikle Kat?lm?yorum - 5=Kesinlikle Kat?l?yorum) ?eklinde yan?tlanmaktad?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM